

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/397/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115217583
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6115217583.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobcu H. K., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom V. XX, XXX XX V., zastúpeného splnomocneným zástupcom X.. X. Q., narodeným XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom K.. W. 2, XXX XX O. O., proti žalovanej H.. A. R., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom O. XXXX/XX, XXX XX O. O., právne zastúpenej JUDr. Tatianou Kubincovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom M. Rázusa 20, 974 01 Banská Bystrica, o určenie neplatnosti odborného vyjadrenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/286/2015-87 z 8. novembra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/286/2015-120 z 13. novembra 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/286/2015-87 z 8. novembra 2017 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 14C/286/2015-120 z 13. novembra 2018 p o t v r d z u j e.

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 08. 11. 2017 v spojení s opravným uznesením okresného súdu zo dňa 13. novembra 2018 žalobu zamietol (I. výrok).

O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal určenia neplatnosti Odborného vyjadrenia č. 103/2012 (ďalej aj „Odborné vyjadrenie“) vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty odcudzených vecí z jeho bytu.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 137 písm. c/, d/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“)

Súd prvej inštancie uviedol: „Žalobcom predložené odborné vyjadrenie č. 103/2012 z 27. 08. 2012 bolo vypracované znaleckou organizáciou PEMMO spol. s r.o. so sídlom Horná Strieborná 8/288, 974 01 Banská Bystrica, pre dodávateľa Obvodné oddelenie PZ Banská Bystrica - východ, žalovaná je na ňom podpísaná ako osoba zodpovedná za výkon znaleckej činnosti. To, že žalovaná je osobou zodpovednou za výkon znaleckej činnosti znaleckou organizáciou PEMMO, spol. s r.o. potvrdzuje výpis zo zoznamu znalcov, tlmočníkov a prekladateľov z 29. 09. 2017, do ktorého bola organizácia zapísaná 06. 03. 2009. Podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Banská Bystrica z 11. 10. 2017 na spoločnosť PEMMO spol. s r.o., je žalovaná jej konateľkou. Žalobca mal tak žalovať túto obchodnú spoločnosť vykonávajúcu, aj v danom prípade, znaleckú činnosť. Žalovaná je len osobu oprávnenou konať v jej mene.“

Ďalej súd prvej inštancie poukázal na to, že naliehavý právny záujem súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 112/2004 z 01. 11. 2006). Civilný sporový poriadok, na rozdiel od predtým platného Občianskeho súdneho poriadku, neplatnosť právneho úkonu nezahŕňa medzi druhy určovacích žalôb (§ 137), hovorí už len o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (čo nie je daný prípad), alebo o určení, či tu právo je alebo nie je, vo vzťahu ku ktorému má určenie neplatnosti len predbežný charakter, teda naliehavý právny záujem pri ňom nie je daný.

Prvoinštančný súd konštatoval : „Žalobca v konaní uvádzal, že takéto určenie mu umožní uplatniť si náhradu škody, ktorá mu v súvislosti s ním vznikla, v tomto konaní si ju však neuplatňuje. Súd má za to, že len určovacím výrokom súdu sa v danom prípade neodstráni spornosť daného právneho vzťahu, na rozdiel od žaloby na plnenie (náhradu škody). Súd však poznamenáva, že jej podanie nenahradí zákonom (Trestným poriadkom) predpísaný postup pre preskúmanie právoplatného rozhodnutia súdu (Okresného súdu Banská Bystrica vo veci sp. zn. 4T/136/2012) o povinnosti žalobcu uhradiť škodu, ktoré z predmetného odborného vyjadrenia vychádzalo.“

O náhrade trov konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP a priznal v konaní úspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu žalobca podal včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok prvoinštančného súdu a vec mu vrátil ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalujúcej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu pravá na spravodlivý proces; konanie okresného súdu má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok súdu prvej inštancie bol vydaný v rozpore so základnými princípmi a zásadami CSP (najmä s Čl. 2,3, 11,15,16). Z výpovede žalovanej na pojednávaní dňa 11. 10. 2017 vyplynulo, že Odborné vyjadrenie nevyhotovila znalecká organizácia PEMMO, spol. s r.o., v ktorej vykonáva žalovaná funkciu konateľky, ale ho vyhotovila žalovaná ako súdna znalkyňa zapísaná v Zozname znalcov pod č. 912603 v odbore bytové zariadenia, nábytok, bytové doplnky, priemyselný spotrebný tovar a podobne a nie PEMMO, spol. s r.o., ktorá na vyhotovenie „Znaleckého posudku“ v odbore bytové zariadenie, nábytok, bytové doplnky a priemyselný spotrebný tovar nemá oprávnenie. Spoločnosť PEMMO, spol. s r.o. je spôsobilá a oprávnená vykonávať znalecké dokazovanie výhradne v činnosti pod č. 510101, predmetom ktorej je výhradne oceňovanie a hodnotenie podnikov a ich majetku.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že spoločnosť PEMMO, spol. s r. o. Odborné vyjadrenie č. 103/2012 zo dňa 27. 08. 2012 nevypracovala, ale ho len opatrla svojou pečiatkou. Tvrdenie žalovanej, resp. jej právnej zástupkyne tom, že spoločnosť PEMMO, spol. s r.o. bola vzhľadom na zadanie orgánov činných v trestnom konaní povinná vyhotoviť Odborné vyjadrenie na ocenenie hodnoty bytového zariadenia, nábytku, bytových doplnkov, priemyselného spotrebného tovaru a pod. sa nezakladá na pravde a nemá oporu v platnom poriadku Slovenskej republiky. Spoločnosť PEMMO, spol. s r.o., resp. jej štatutárny zástupca mal správne, tzn. v zmysle zákona postupovať tak, že mal uvedenú požiadavku ako osoba nespôsobilá a neoprávnená na vykonávanie takejto znaleckej činnosti odmietnuť, neprijíť. Z vyššie uvedeného vyplýva, že pasívne vecne legitimovaný „účastník“ tohto súdneho konania je žalovaná XXX/XXXX R..

Ďalej trvá na svojom tvrdení, že Odborné vyjadrenie nebolo vykonané v súlade so zákonom č. 382/2004 Z.z. o znalcoch a tlmočníkoch, prekladateľoch v platnom znení ani v súlade s vyhláškou č. 192/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty, tzn. „Odborné vyjadrenie je absolútne neplatný právny úkon pre rozpor so zákonom contra lege, resp. pre obchádzanie zákona preater lege (viď § 39 OZ).“

Naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že jeho právne postavenie vo vzťahu k žalovanej je neisté z dôvodu, že bez určenia neplatnosti Odborného vyjadrenia si nebude môcť uplatniť náhradu škody voči osobe, ktorá škodu spôsobila. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 3Cdon 1338/96 a „judikát č. ZSP 40/1996“.

3. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu proti rozsudku prvoinštančného súdu navrhla rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť ako vecne správny.

Uviedla, že ona žiadnym spôsobom nepreukázala a ani nikdy netvrdila, že odborné vyjadrenie vyhotovila, ako samostatný a nezávislý súdny znalec. Odborné vyjadrenie vyhotovila znalecká organizácia PEMMO, spol. s r.o., v rámci ktorej je zodpovedná za výkon znaleckej činnosti a ako spoločníčka tejto znaleckej organizácie je zapísaná v príslušnom znaleckom odbore bytové zariadenie, nábytok, bytové doplnky, priemyselný spotrebný tovar atď., a to v súlade s ustanovením § 6 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ustanovením § 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 490/2004 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Skutočnosť, že Odborné vyjadrenie vyhotovila znalecká organizácia PEMMO, spol. s r.o. vyplýva z textu tohto odborného vyjadrenia a aj z opatrenia Obvodného oddelenia PZ zo dňa 27. 07. 2012, ktorým bola znalecká organizácia PEMMO, spol. s r.o. pribraná do konania „na určenie výšky škody spôsobenej krádežou vecí popísaných v zápisnici o výsluchu svedka poškodeného...“

Znalecká organizácia je právnická organizácia, t.j. organizácia osôb alebo majetku, ktorá sa vytvára na určitý účel a ktorej objektívne právo priznáva vlastnú právnu subjektivitu, pričom právnická osoba koná vždy prostredníctvom fyzických osôb (spravidla prostredníctvom štatutárnych orgánov). Štatutárne orgány právnickej osoby, nekonajú vo svojom mene, ale v mene právnickej osoby.

Podľa jej názoru spoločnosť PEMMO, spol. s r.o. pri vyhotovaní Odborného vyjadrenia postupovala v súlade s právnymi predpismi, bola stanovená metóda, resp. metódy podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.

Mala za to, že odôvodnenie naliehavého právneho záujmu žalobcom je nedostatočné, pričom určenie neplatnosti Odborného vyjadrenia vo vzťahu k uplatneniu nároku na náhradu škody je irelevantné, pričom ak by sa žalobca v budúcnosti chcel domáhať náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s vyhotovením Odborného vyjadrenia, tak jeho právo by bolo premlčané. Žaloba o určenie neplatnosti Odborného vyjadrenia neslúži potrebám praktického života, pretože ňou nemožno dosiahnuť úpravu tvoriacu právny rámec, ktorý bude zárukou odvrátenia budúcich sporov medzi „účastníkmi konania“, a preto je nedovolená.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

7. Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty žalobcu v odvolaní.

8. V súvislosti s odvolacími argumentmi žalobcu odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré objektívne nemohol uplatniť v konaní pred prvoinštančným súdom a ktoré by spĺňali procesné podmienky uvedené v ustanovení § 366 CSP na to, aby mohli byť relevantným odvolacím dôvodom.

9. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v civilnom sporovom konaní musíme rozlišovať procesnú legitímáciu a vecnú legitímáciu. Procesnou legitímáciou rozumieme oprávnenie byť stranou v spore. Vecnou legitímáciou rozumieme z hmotného práva vyplývajúci stav svedčiaci o tom, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Či je strana vecne legitimovaná, buď aktívne (na strane žalobcu) alebo pasívne (na strane žalovaného), ukáže sa v konečnom vecnom súdnom rozhodnutí. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konkrétnom konaní. Vecná legitímácia má význam v každom sporovom konaní. Nedostatok vecnej legitímácie teda znamená, že strana nebola nositeľom práva, o ktoré išlo v konaní.

10. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalovaná nebola pasívne vecne legitimovaná v konaní. Z Odborného vyjadrenia č. 103/2012 zo dňa 27. 08. 2012 (č.l. 3-8 spisu) totiž vyplýva, že Odborné vyjadrenie vyhotovila spoločnosť PEMMO spol. s r.o., so sídlom Horná Strieborná 8/288, Banská Bystrica, IČO: 44 300 476, ktoré bolo opatrené vlastnoručným podpisom žalovanej v pozícii štatutárneho orgánu a osoby zodpovednej za výkon znaleckej činnosti, pričom k vyhotoveniu Odborného vyjadrenia došlo na základe Opatrenia Obvodného oddelenia PZ Banská Bystrica - východ, so sídlom ČSA č. 22, Banská Bystrica ČVS: ORP-1116/OV-BB-2011 zo dňa 27. 07. 2012, ktorým v zmysle § 141 ods. 1 Trestného poriadku bola spoločnosť PEMMO spol. s r.o., so sídlom Horná Strieborná 8/288, Banská Bystrica, pribratá do konania za účelom vypracovania odborného vyjadrenia na určenie výšky škody spôsobenej krádežou vecí popísaných v zápisnici o výsluchu svedka poškodenej XX.P., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. č. 4, O. O. zo dňa 24. 01. 2012 ku dňu 19. 08. 2010.

11. Odvolací súd ďalej konštatuje, že ustanovenie § 137 CSP zakotvuje pozitívnoprávne členenie súkromnoprávných žalôb na viaceré druhy, a to: žalobu o splnení povinnosti, žalobu o nároku na usporiadanie práv a povinností, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z právneho predpisu, žalobu na určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu; žalobu na určenie právnej skutočnosti, inú žalobu, v § 137 CSP neúvedenú. Kritériom pre pozitívnoprávne členenie žalôb podľa § 137 CSP je (v zásade) žalobný návrh (petit). Druhy žalôb uvedené v § 137 písm. b) a d) identifikujeme nielen podľa žalobného návrhu, ale zároveň aj podľa právneho dôvodu tvrdeného práva.

12. Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacími námietkami žalobcu ohľadne posúdenia Odborného vyjadrenia ako neplatného právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), pretože Odborné vyjadrenie nie je právnym úkonom v zmysle ustanovenia § 34 OZ, z ktorého vyplýva: „Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú,“ preto neprichádza do úvahy podanie žaloby ohľadne určenia neplatnosti Odborného vyjadrenia v zmysle ustanovenia § 137 písm. d/ CSP (nejde o právnu skutočnosť vyplývajúcu z osobitného predpisu), eventuálne žaloby v zmysle ustanovenia § 137 písm. b/ CSP (nejde o určenie, či tu právo je alebo nie je), a teda odvolacie argumenty žalobcu ohľadne preukazovania naliehavého právneho záujmu v posudzovanej veci sú právne irelevantné.

13. Vzhľadom na uvedené odvolaciu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku rozsudku (I. výrok) ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť vrátane závislého výroku o trovách konania (II. výrok), pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

14. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd

prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).